



*Siuntion
kunnanvaltuustolle*

Siuntion kunta

Arviointikertomus vuodelta 2016

Tarkastuslautakunta

*Puheenjohtaja Harri Haanpää
Varapuheenjohtaja Heidi Rosengren
Jäsen Bo Backman
Jäsen Johanna Parkkisenniemi
Jäsen Marko Lehto
Sihteeri Päivi Turunen*

Siuntion kunnanvaltuustolle

SIUNTION KUNNAN TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2016

1 TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TILINTARKASTUS	3
1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät	3
1.2 Tarkastuslautakunnan toiminta	3
1.3 Tilintarkastus	4
2 VUODEN 2015 ARVIOINTIKERTOMUKSEN HAVAINNOT	4
3 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	5
3.1 Strategiset tavoitteet	5
3.2 Strategisten tavoitteiden toteutuminen	5
3.2.1 Talous ja päätöksenteko	5
3.2.2 Palvelut	7
3.2.3 Yhdyskuntarakenne	7
3.2.4 Henkilöstö	8
3.3 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	9
4 ARVIO SISÄISEN VALVONNAN TOIMIVUUDESTA	13
5 KUNNAN TALOUDEN TASAPAINOTUKSEEN LIITTYVÄT HAVAINNOT	13
6 MUUT HAVAINNOT	14
7 LOPUKSI	14

1 TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TILINTARKASTUS

1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 121 §:n mukaan valmisteltava valtuustossa päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lisäksi tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista. Tarkastuslautakunta antaa vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä. Tämä arvio sisältyy tähän arviointikertomukseen.

Tarkastuslautakunnan tehtävät perustuvat lähtökohtaisesti kuntalakiin.

1.2 Tarkastuslautakunnan toiminta

Kunnanvaltuuston valitsemat tarkastuslautakunnan jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä ovat:

Tarkastuslautakunnan jäsenet:

Varsinaiset jäsenet

Harri Haanpää, puheenjohtaja
Heidi Rosengren, varapuheenjohtaja
Bo Backman
Johanna Parkkisenniemi
Marko Lehto

Henkilökohtaiset varajäsenet

Veli Vanhanen
Ann-Marie Bardy
Karita Meling
Minna Uusi-Eskola
Rauli Nummenmaa

Tarkastuslautakunnan päätöksenteko on tapahtunut puheenjohtajan esityksestä ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut Päivi Turunen, PwC Julkistarkastus Oy.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2016 arviointiin liittyen 13 kertaa. Lautakunta on perehtynyt kunnan toimintoihin, tavoitteisiin ja niiden toteutumiseen kuulemalla viranhaltijoita. Kunnan toimintaan liittyviä tietoja lautakunnan jäsenet ovat saaneet myös kunnan henkilökunnalta ja kuntalaisilta. Lisäksi lautakunta on saanut arvioinnissa käytettyjä tietoja tilintarkastajan raporteista.

Painopistealueina tarkastuslautakunnalla vuoden 2016 arvioinnissa ovat olleet tekninen lautakunta, ympäristö- ja rakennuslautakunta sekä talouden tasapainotus.

Lisäksi lautakunta on seurannut tilintarkastussuunnitelman toteutumista.

Tarkastuslautakunta on arvioinut kuntalain edellyttämää talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

Arviointikertomus perustuu kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan allekirjoittaman vuoden 2016 tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen, vuoden 2016 talousarvioon ja vuosien 2017 – 2019 taloussuunnitelmaan. Lisäksi arvioinnissa on huomioitu valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien tekemät päätökset.

1.3 Tilintarkastus

Siuntion kunnan vuoden 2016 tilintarkastajana on toiminut PwC Julkistarkastus Oy vastuullisena tilintarkastajana JHT Topi Katajala.

Tilintarkastaja on raportoinut tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelman toteutumisesta. Raportit on toimitettu kunnanjohtajalle ja johtoryhmälle.

Tarkastuslautakunta edellyttää, että tilintarkastusraporteissa esitetyt havainnot ja suositukset johtavat korjaaviin toimenpiteisiin.

2 VUODEN 2015 ARVIINTIKERTOMUKSEN HAVAINNOT

Kunnanvaltuusto on käsitellyt kunnanhallituksen ja lautakuntien selvityksiä arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista 3.10.2016 § 60. Arviointikertomusta oli käsitelty teknisessä lautakunnassa 23.8.2016, ympäristö- ja rakennuslautakunnassa 23.8.2016, sivistyslautakunnassa 24.8.2016 § 60, perusturvalautakunnassa 7.9.2016 § 28 ja kunnanhallituksessa 19.9.2016 § 139.

Tekninen lautakunta kertoo vastauksessaan parantaneensa investointihankkeiden seurantaan. Tekninen lautakunta painottaa vastauksessaan kiinteistökannan korjausvelan minimointia. Lautakunta toteaa myös, että Ryhti-ohjelmaa pyritään käyttämään yhä monipuolisemmin hyväksi kiinteistöjen huoltotyön suunnittelussa.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta vastasi kehittäneensä tavoitteiden asetantaa ja reagoineensa rakennusvalvonnan resurssitilanteeseen, ja että lautakunta on säännöllisesti antanut tiedoksi ympäristöterveysjaoston pöytäkirjat liitteineen, jotka ovat sisältäneet muun muassa ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkäripalveluita koskevan valvontasuunnitelman ja -raportin.

Sivistyslautakunta yhtyi tarkastuslautakunnan näkemykseen siitä, että ruotsinkieliset koulupsykologipalvelut olisi tarkoituksenmukaista tuottaa kunnan omana palveluna.

Perusturvalautakunta selitti talousarvioylitystään sosiaalipalvelujen lisääntyneellä käytöllä, mihin yhtenä syynä olivat nousseet pitkäaikaistyöttömien kustannukset. Lautakunnan arvion mukaan satsaus koordinaattorin palkkaukseen on kuitenkin tuottanut myönteisen tuloksen, koska näin on voitu ehkäistä pitkäaikaistyöttömien määrän kasvua ja kustannusten nousua.

Tarkastuslautakunta oli kiinnittänyt huomiota kunnan riskienhallintaan ja sopimustoimintaan ja hankintaosaamiseen. Kunnanhallituksen mukaan esitetyt asiat on otettu huomioon hallinto-osaston toimintaa suunniteltaessa ja hankintakoulutusta on

järjestetty keväällä 2016. Tarkastuslautakunta oli pitänyt kunnan siihenastisia talouden tasapainotustoimenpiteitä riittämättöminä, mihin kunnanhallitus vastasi, että kunnanvaltuusto on hyväksynyt syyskuussa 2016 laajan talouden tasapainottamispaketin.

3 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

3.1 Strategiset tavoitteet

1. Kunnan toiminta on taloudellisesti, toiminnallisesti ja vaikuttavuudeltaan kestäväällä pohjalla ja noudattaa talouden tasapainotusohjelmaa. Kunnan toiminta- ja päätöksentekoehdellat turvataan suunnitelmallisella ja järkevällä taloudenpidolla.

2. Peruspalvelut järjestetään ja tuotetaan palvelu- sekä infrastruktuuritarpeet ennakoiden. Palvelutuotannon vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja tehokkuutta seurataan ja kehitetään suunnitelmallisesti. Kunta osallistuu aktiivisesti seudulliseen yhteistyöhön ja tekee yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa.

3. Kunta suunnittelee yhdyskuntarakennettaan kokonaisvaltaisesti ja pitkäjänteisesti ottaen huomioon ympäristön hyvinvoinnin. Hallitusti kasvava asutus ohjataan olemassa olevan palveluverkoston läheisyyteen.

4. Kunta vastuullisena työnantajana edistää henkilöstönsä työhyvinvointia sekä henkilökunnan osaamisen kokonaisvaltaista huomioimista ja kehittämistä. Samalla kunta huolehtii houkuttelevuudestaan työnantajana.

3.2 Strategisten tavoitteiden toteutuminen

3.2.1 Talous ja päätöksenteko

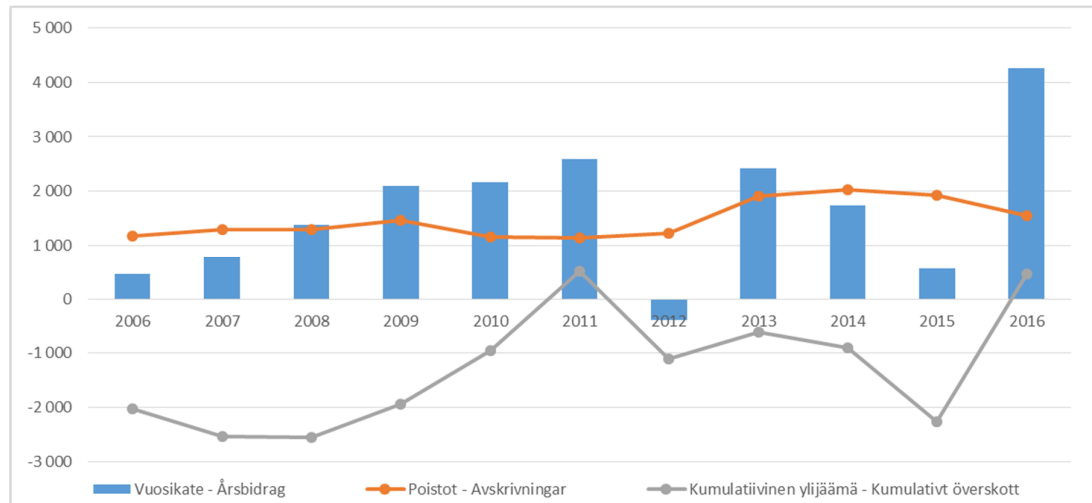
Vuosi 2016 oli kunnan talouden tervehdyttämisen kannalta merkittävästi ennakoitua parempi. Kunnan talouden voidaan katsoa olevan tasapainossa, kun ensinnäkin vuosikate on vähintään 100 % suhteessa poistoihin ja toisekseen vuosikate riittää kattamaan investoinnit.

Vuosikate oli 4,27 miljoonaa euroa, mikä on 3,7 miljoonaa parempi kuin vuonna 2015. Poistot olivat 1,55 miljoonaa euroa, jolloin tilikauden tulokseksi muodostui jopa 2,72 miljoonaa euroa. Tämä riitti kattamaan aiemmin kertyneen 2,259 miljoonan euron alijäämän, ja kumulatiiviseksi ylijäämäksi muodostui 0,46 miljoonaa euroa. Vuosikate riitti myös kattamaan investointimenot, joita oli 1,236 miljoonaa.

Kunnan lainakanta aleni 1,985 miljoonaa ja oli vuodenvaihteessa 20,395 miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selvittää sitoumuksista pitkällä aikavälillä; se lasketaan oman pääoman osuutena oman ja vieraan pääoman summasta. Siuntion kuntakonsernin omavaraisuusaste on edelleen hyvin

alhainen 27 % (2015: 21 %), kun koko maan kuntakonsernien keskiarvo v. 2015 oli 42,4 % ja kuntalain 118 § mukainen kriisikunnan raja-arvo 50 %.



Suhteellinen velkaisuus mittaa, kuinka suuri osuus käyttötuloista meni velkapääoman maksuun. Siuntion suhteellinen velkaisuus laski 66 %:iin (-6,5 %).

Siuntion kunta	Omavaraisuusaste %	Suhteellinen velkaantumisaste %
2007	24,9	80,3
2008	24,7	73,1
2009	25	73
2010	30	60
2011	34	55
2012	26	68
2013	26	67
2014	24	70
2015	21	72,5
2016	27	66

Vuosikate riitti poistonalaisten investointien rahoittamiseen vuonna 2016. Kumulatiivinen tulo-rahoitusjäämä (vuosikate miinus investointien omahankintameno) kuvaa kestävästä rahoitustarvetta.

Rahojen ja pankkisaamisten määrä on lisääntynyt 1 068 902 € ja vieraan pääoman määrä taseessa on vähentynyt 473 391 € vuonna 2016. Pysyvistä vastaavista hyödykkeistä on saatu luovutustuloa 333 250 €.

Pidemmällä aikavälillä vuosikate ei ole riittänyt poistonalaisten investointien kattamiseen. Esimerkiksi ajanjaksolla 2011–2016 tulorahoitusaliäämää on kertynyt 5,453 miljoonaa. Tulorahoitusaliäämää on katettu rahalla, vieraalla pääomalla ja käyttöomaisuuden myynnillä.

Siuntion tulorahoitusaliäämät	1000 euroa
2011	185
2012	-5 089
2013	-1 893
2014	-785
2015	-904
2016	3 033
Kumulatiivinen tulorahoitusaliäämä	-5 453

3.2.2 Palvelut

Siuntion kunta on onnistunut peruspalvelujen tuottamisessa hyvin. Infrastruktuuritarpeiden suhteen on kuitenkin jouduttu pikaisiin ratkaisuihin.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan toiminta on ainakin pääosin vaikuttavaa ja kustannustehokasta. Vaikuttavuuden seuranta helpottaa, kun vaikuttavuuden arviointiin asetetaan selkeitä mittareita.

Siuntion kunta on ollut aloitteellinen keskusteluissa yhteistyöstä naapurikuntien kanssa.

3.2.3 Yhdyskuntarakenne

Strategisen tavoitteen mukaan hallitusti kasvava asutus ohjataan olemassa olevan palveluverkoston läheisyyteen. Siuntion liittyminen HSL:n jäseneksi tuo kunnalle jatkossa uudenlaisia mahdollisuuksia kehittää joukkoliikennettä, erityisesti työmatkaliikennettä Helsingin suuntaan, osana seudullista liikennejärjestelmää.

Tarkastuslautakunta muistuttaa, että HSL:n hallituksen 31.3.2016 lausunto Etelä-Siuntion osayleiskaavasta oli osin varsin kriittinen. HSL piti valitettavana, ettei joukkoliikenteen käyttö Båtvikenin alueelta tukisi Siuntion aseman junaliikennettä, eikä HSL kannata seudullisesti merkittävän uuden maankäytön kehittämistä Båtvikenin alueelle henkilöautoilun varaan.

Kantatie 51 kehittämissuunnitelmat voivat vaikuttaa olennaisesti Etelä-Siuntion maankäyttöön.

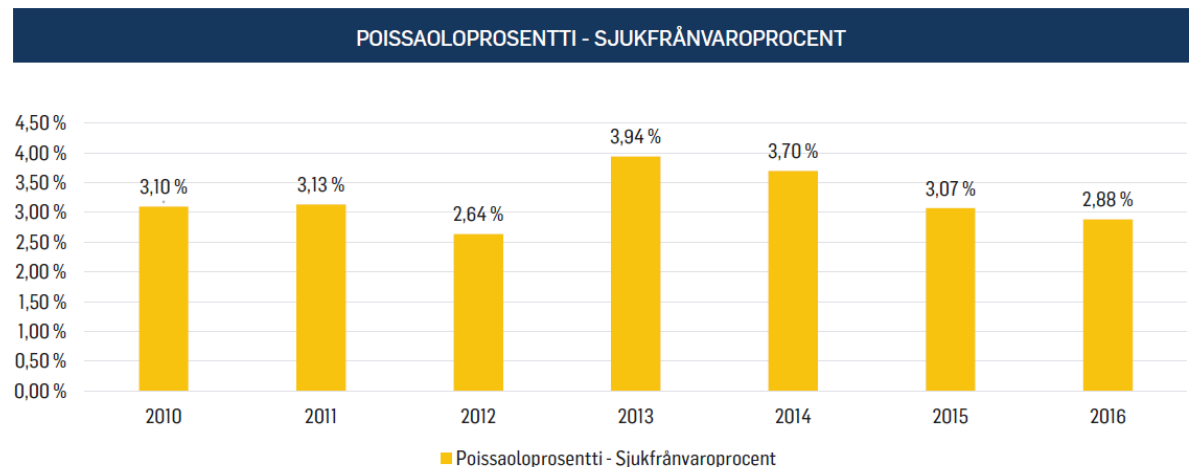
Tarkastuslautakunta pitää uudessa tilanteessa aiheellisena arvioida kokonaisvaltaisesti, miten kunnan yhdyskuntarakennetta ja palveluverkkoa aiotaan kehittää keskipitkällä aikavälillä.

3.2.4 Henkilöstö

Siuntion kunta työllisti vuoden 2016 henkilöstöraportin mukaan 341 henkilöä. Muutos edelliseen vuoteen on -3 henkilöä. 2015 henkilöstön määrä oli 51 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2014 lopussa. Henkilöstön määrä on ollut edelleen laskussa. Erillistä henkilöstöä koskevaa toiminnallista tavoitetta ei asetettu vuodelle 2016.

Henkilötyövuosien määrä oli 307,9, kun se vuonna 2015 oli 317,05. Vuoteen 2015 verrattuna henkilöstökulut laskivat Siuntion kunnassa 4,2 %. Vuonna 2015 kulut laskivat 1,49 %. Suunta henkilöstökuluissa on ollut kahtena vuonna peräkkäin laskeva. Henkilöstökulujen lasku on henkilöstöraportin mukaan seurausta henkilöstömäärän pienentymisestä, sairauspoissaolojen vähentymisestä, eläkekulujen pienentymisestä sekä toiminnan uudelleenorganisoinnin kautta saavutetusta olemassa olevan henkilöstöresurssin suunnitelmallisemmasta ja tehokkaammasta hyödyntämisestä.

Vuonna 2016 laskua edellisen vuoden työterveyshuollon kokonaiskustannuksiin oli 0,22 % (2015 -6 %). Sairauspoissaolopäivien määrä laski vuonna 2016 edellisvuoteen verrattuna 6,95 %. (2015, -28 %). Siuntion kunnan sairauspoissaoloprosentti oli 2016 2,88 %, kun se vuonna 2015 oli 3,07 %. Siuntiossa kustannusten ja sairauspoissaolojen määrän lasku näyttää hidastuneen, joka toisaalta saattaa kuvastaa sitä, että ainakin kustannusten osalta on saavutettu lähes kaikki, mitä on saavutettavissa. Poissaoloprosentin osalta ollaan hyvällä tasolla.



Kuva 1: Siuntion kunnan sairauspoissaoloprosentti 2010-2016

Henkilöstöraportin mukaan vuoden 2015 tilastoihin verrattuna sairauspoissaolosyissä diagnosoissa mielenterveyshäiriö on 30 % vähennys, kun taas tuki- ja liikuntaelinsairauksien diagnosit ovat lisääntyneet 25 %.

Esimiehien kannustaminen työkykyongelmien esiin nostajina ja aktiiviseen tukeen ja työkykyriskin hallintaan liittyvien toimintatapojen kehittäminen ovat toimina hyviä ja vievät työyhteisökulttuuria oikeaan suuntaan.

Tarkastuslautakunta on käynyt läpi henkilöstöraportin ja huomauttaa, että sivulla 23 oleva tekstikuvaus eri osastojen poissaolojen kehityksestä ei ole sivulla 24 olevan taulukon kanssa yhtenevä; tekstiosuus lienee jäänyt osin päivittämättä.

3.3 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.

Valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet:

Toiminnallinen tavoite	Arviointikriteeri
1.1. Hallintosääntöuudistus (hallinto-osasto, kunnanhallitus)	<p>Kunnan johtosäännöt uudistetaan yhdeksi hallintosäännöksi. Tarpeen mukaan myös kunnan sisäisiä ohjeistuksia päivitetään.</p> <p>Seuranta: Hallintosääntö hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 19.12.2016 ja tuli voimaan 1.1.2017.</p> <p>Tarkastuslautakunta: Toteutunut.</p>
2.1. Hyvinvointikertomuksessa asetettujen toimenpiteiden toteuttaminen (perusturvaosasto, perusturvaltk)	<p>Kertomuksessa asetettujen mittareiden seuranta ja toimenpiteiden aktiivinen toteuttaminen.</p> <p>Seuranta: Hyvinvointikertomuksen kokonaistavoitteet on jaettu kunnan eri osastojen kesken ja osa tavoitteista on toteutunut 2016 ja jatketaan vuonna 2017. Kuntalaisten mahdollisuutta vaikuttaa tehostetaan 2017 mm. asukaskyselyn kautta.</p> <p>Tarkastuslautakunta: Osittain toteutunut ja jatkuu vuonna 2017.</p>
2.2 Työttömien määrän vähentäminen kunnassa (perusturvaosasto, perusturvaltk)	<p>Työttömyysmaksujen alentaminen 130 000 euroon.</p> <p>Seuranta: Työllistämisen toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2017 ovat työpaja Virran asiakasmäärän kasvattaminen ja Työllistämistä edistävän monialaisen palvelun (TYP) toiminnan tiivistäminen. Lisäksi seurataan tarkasti mitä työllistämisen saralla tapahtuu ja pyritään reagoimaan nopeasti valtionhallinnon edellyttämiin toimenpiteisiin. Työllistäminen tapahtuu yhteistyössä kunnan eri osastojen välillä sekä yritysten kanssa. Vuoden aikana on työllistetty 23 asiakasta.</p>

	<p>Avustukset pitkäaikaistyöttömille ylittävät talousarvion n. 120 000 €. Jos toimenpiteitä ei olisi tehty, niin tämä summa olisi ollut n. 60 000 – 80 000 € enemmän.</p> <p>Tarkastuslautakunta: Tavoitetta ei ole saavutettu. Toiminta on kuitenkin ollut vaikuttavaa.</p>
<p>2.3. Rakennusjärjestyksen uusimisen</p>	<p>Rakennusjärjestyksen päivitys vuoden 2016 aikana siten, että se huomioi tämän päivän rakennustrendit ja on Kuntaliiton antamien ohjeiden mukainen.</p> <p>Seuranta: Kunnanvaltuusto on 5.9.2016 päätöksellään § 56 päättänyt poistaa ympäristö- ja rakennuslautakunnan vuoden 2016 toiminnan tavoitteen.</p> <p>Tarkastuslautakunta: Tavoitetta ei saavutettu. Rakennusjärjestyksen päivitys on siirtynyt vuodelle 2017.</p>
<p>3.1. Investointiprosessin kuvaaminen ja mallin luominen kunnan investointihankkeisiin (tekninen osasto, tekninen ltk)</p>	<p>Investointiprosessi on kuvattu vaiheittain ja aikataulutuksineen. Mallipohjat on laadittu prosessin yhdenmukaistamiseksi.</p> <p>Seuranta: Investointiprosessin kuvaus on käynnistynyt vuonna 2017 LEAN-projektin avulla ja tavoite toteutuu vuoden 2017 aikana.</p> <p>Tarkastuslautakunta: Tavoitetta ei saavutettu. Investointiprosessin kuvaaminen on siirtynyt vuodelle 2017.</p>
<p>4.1. CAF-arvioinnin käyttöönotto kunnassa (sivistysosasto, sivistysltk)</p>	<p>Julkisen sektorin yhteisen laadunarviointimallin käyttöönotto. Henkilöstöä on koulutettu mallin mukaiseen toimintaan ja toimintatapojen arviointia on tehty viidellä arviointialueella (johtajuus, strategia ja toiminnan suunnittelu, henkilöstö, kumppanuudet ja resurssit, prosessit)</p> <p>Seuranta: Arviointi aloitettiin joulukuussa 2016, arviointialue: henkilöstö kaikissa osastoissa. Sivistyslautakunnan linjauksen mukaisesti perusopetus ja varhaiskasvatus arvioi toimintansa perusopetuksen laatukriteereiden mukaisesti. Tulokset yhdistetään CAF-arviointituloksiin koko sivistysosaston osalta.</p> <p>Tarkastuslautakunta: CAF-mallia ei vielä ole otettu käyttöön. Arviointi on vasta aloitettu.</p>
<p>Kuntakonsernin toiminnan tavoite</p>	
<p>1.1. Konserniohjeen laatiminen kuntakonsernille (hallinto-osasto, kunnanhallitus)</p>	<p>Konsernirakenne on huomioitu ja konsernia ohjataan ohjeen mukaisesti.</p>

	<p>Seuranta: Konserniohje laadittiin tilikauden 2016 aikana ja kunnanvaltuusto hyväksyi 30.1.2017 § 3 konserniohjeen.</p> <p>Tarkastuslautakunta: Tavoite saavutettiin tammikuussa 2017.</p>
--	--

Hallinto-osasto

Hallinto-osaston toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Osaston henkilöstössä esiintyy edelleen vaihtuvuutta; vuoden 2016 aikana saimme uuden kehittämisspäällikön ja henkilöstöpäällikön.

Perusturvaosasto

Vuonna 2016 perusturvan toimintakate oli 913 951 euroa arvioitua pienempi, mikä on seurausta erikoissairaanhoidon kustannuksien vähentymisestä 948 000 eurolla. Tarkastuslautakunnan vuoden 2015 kertomuksessa huomioitu pitkäaikaistyöttömyyden menestykseläs hoito ja työllistämistoiminta ovat jatkuneet myös vuonna 2016. Vuoden aikana on työllistetty 23 asiakasta. Siuntion työttömyysaste on nyt 6,2 %. Aikuissosiaalisyö ylittää talousarvion 140 000 eurolla, mikä johtui työllistämispalveluista.

Perusturvalautakunta on toteuttanut sille tasapainotusohjelmassa asetetut tavoitteet ja ylittänyt sille ohjelmaan liittyvät säästötavoitteet. Tavoite oli 55 000 euroa ja toteutunut säästö 91 000 euroa. Perusturvaosasto on tehnyt oleellisia muutoksia; resurssien uudelleen organisoimista, pyrkinyt vähentämään ostopalveluita perhetyössä ja päivittänyt omaishoidontuen kriteereitä. Omaishoidontuki kuitenkin vuoden 2016 tilinpäätöskertomuksen mukaan on ylittänyt talousarvion noin 85 000 eurolla. Tarkastuslautakunta kysyykin, mistä omaishoidontuen ylitys johtuu?

Tarkastuslautakunta katsoo, että perusturvaosaston tekemät muutokset ovat linjassa hyvän, tehokkaan ja tuloksekkaan toiminnan tavoittelun kanssa, ja että perusturvaosasto on tehnyt hyvää työtä toimialueellaan. Tarkastuslautakunta huomioi, että perusturvaosaston alaisuudessa oleva toiminta näyttää tehostuneen. Perusturvaosaston toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet osittain

Sivistysosasto

Sivistysosasto on pysynyt hyvin kunnanvaltuuston vahvistamassa talousarviossa vaikkakin tulosalueella on syntynyt budjetoimattomia lisäkuluja vuoden 2016 aikana. Toimintakate oli 81 583 € budjetoitua parempi. Sivstysosasto on aloittanut CAF-laadunarviointimallin käyttöönoton joulukuussa 2016. Arviointi tulee jatkumaan vielä vuonna 2017.

Vuonna 2016 sivistysosaston alaisessa toiminnassa on tapahtunut suuria muutoksia erityisesti opetustoiminnan osalta. Uudet perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet otettiin käyttöön. Kuluneen vuoden aikana alkoivat suuret haasteet, kun kunnan kaikkien koulukiinteistöjen sisäilmaongelmat selvisivät kaikessa laajuudessaan.

Varhaiskasvatuksen tulosalue on vastannut hyvin valtakunnallisiin varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyviin muutoksiin. Vapaan sivistystyön tulosalueella erityisesti nuorisotyön toimintaa on kehitetty hyvin. Nuorisotyöttömyys nollassi -tavoite toteutui jo toista vuotta peräkkäin.

Sivistystoimisto on kehittänyt sekä kunnan sisäistä Avainlinjat-joukkoliikennettä sekä lähijunaliikennettä vuoden 2016 aikana. HSL:n kanssa tehty sopimus lähijunaliikenteen järjestämiseksi aiheutti vuoden 2016 talousarvion ylityksen palveluiden oston osalta. Sivistystoimiston taloutta rasitti myös oppivelvollisuusikäisten pakolaistaustaisten lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen sekä edelleen ruotsinkielisten koulupsykologipalveluiden ostaminen ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Tekninen osasto

Teknisen lautakunnan vuoden 2016 ongelma-alueet olivat: rakennuskannassa esiin tulleet sisäilmaongelmat, henkilöstön vaihtuvuus ja budjettitavoitteiden saavuttaminen.

Lautakunnalle asetettua toimintakatetta ei saavutettu. Tämä johtui kiinteistöongelmien selvittelyistä ja niihin liittyvistä ylimääräisistä kustannuksista. Tulopuolellakin jäätin budjetista. Slussenin maankäyttösopimuksia ei enää valitusajan umpeuduttua loppuvuonna ehditty täysmääräisesti realisoida. Tämä oli osasy syy tulobudjetin alitukseen. Loppuosan tuloutus siirtyy vuoden 2017 puolelle. Tarkastuslautakunta korostaa talouden seurannan tärkeyttä.

Kaakkois- ja Etelä-Siuntion yleiskaavan tarkastaminen on aloitettu ja valmistuu vuoden 2017 aikana. Kunnan kaavoitettu tonttivaranto on runsasta, mutta kysyntä hyvin vähäistä. Kunnassa on pyritty siihen, että tonttien myynti olisi tärkeä tulomuodostuksen osa.

Henkilöstön vaihtuvuus on vuoden aikana vaikeuttanut toimintaa ja myöskin uusien toimien täyttäminen on vienyt resursseja osastoilta. Tarkastuslautakunta pitää teknisen osaston organisaatiota edelleen haavoittavana.

Sisäilmaselvitysten tuloksena kunnan kiinteistöjen keho kunto nousi vahvasti esiin. Edessä lienee hyvin merkittäviä rakennusinvestointeja. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota rakentamisen valvontaan ja pitää tärkeänä, että kiinteistöjen ylläpitoa kehitetään järjestelmällisemmäksi. Kiinteistöjen ylläpitoon ja korjauksiin on varattava asianmukaiset resurssit. Edelleen tarkastuslautakunta pitää tarkoituksenmukaisena teknisellä osastolla tehtyä työtä, jossa selvitetään, onko aiempien rakennusurakoiden yhteydessä tapahtunut sellaisia laiminlyöntejä, että kunnalla olisi peruste hakea vahingonkorvauksia.

Tarkastuslautakunta tahtoo kannustaa teknistä osastoa sopimusten hallinnan kehittämässä. Sopimusten osalta on aiheellista seurata, että osapuolet täyttävät sopimusveloitteensa asianmukaisesti ja ajallaan.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Tarkastuslautakunta ei arvioinut ympäristö- ja rakennuslautakunnan toimintaa vuonna 2016.

4 ARVIO SISÄISEN VALVONNAN TOIMIVUUDESTA

Kunnanhallitus esittää selonteon sisäisen valvonnan järjestämisestä. Selonteko perustuu lautakuntien alaisten osastopäälliköiden omaan arviointiin sisäisen arvioinnin nykytilasta. Osastopäälliköiden arvioiden mukaan sisäinen valvonta on yleisesti tyydyttävän ja hyvän välimaililla.

Tasekirjassa tulokset on esitetty osa-aluekohtaisina keskiarvoina. Osa-alueet olivat

- Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen (4,13)
- Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus (3,75)
- Riskienhallinnan järjestäminen (3,5)
- Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta (4)
- Sopimustoiminta (3,38)
- Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä (3,75)

Mahdolliset osastokohtaiset erot tai muutokset edellisvuoteen verrattuna eivät käy ilmi tasekirjasta.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota sopimustoimintaan. Kunnanhallituksen arvion mukaan henkilöstön sopimusosaamisessa on koulutustarvetta sekä hankinnoissa ja sopimusosaamisessa on tarvetta osastorajat ylittävään koordinointiin nykyistä enemmän. Tarkastuslautakunta tiedustelee, millä tavalla toisaalta varmistetaan, että kunta itse huolehtii sopimusvelvoitteistaan, ja toisaalta seurataan ja varmistetaan, että muut osapuolet huolehtivat velvoitteistaan.

5 KUNNAN TALOUDEN TASAPAINOTUKSEEN LIITTYVÄT HAVAINNOT

Siuntion kunta hyväksyi jo vuoden 2014 talousarvion yhteydessä erillisen päivitetyn tasapainotusohjelman, jossa kunnan taseessa oleva kumulatiivinen alijäämä saadaan katettua taloussuunnittelukaudella 2014–2017, vuoden 2016 talousarvion yhteydessä vuosien 2017–2019 taloussuunnitelman, jolla alijäämä saadaan katettua, ja edelleen syyskuussa 2016 toimenpideohjelman talouden tasapainottamiseksi.

Syyskuussa 2016 hyväksytty ohjelma on vaikuttanut jo vuoden 2016 tulokseen hyvin merkittävästi, ja vuoden 2016 tulos oli 2,720 miljoonaa euroa ylijäämäinen, mikä riitti kattamaan aiemmin kertyneen alijäämän niin, että kumulatiiviseksi ylijäämäksi muodostui 0,461 miljoonaa euroa.

Vuoden 2016 hyvä tulos lienee osittain talouden tasapainotusohjelman tulosta ja osittain satunnaistekijöistä johtuvaa. Kunnassa on tehty määrätietoista työtä talouden tasapainottamiseksi. Toisaalta vuonna 2016 verotulot kehittyivät huomattavan myönteisesti osittain verotusteknisistä syistä, kun aiempien vuosien tilityksiä oikaistiin nyt Siuntion eduksi. Perusturvaosastolla erikoissairaanhoidon kulut jäivät arvioitua pienemmiksi osittain siksi, että perusturvaosasto on aina pystynyt tarjoamaan vuodepaikan erikoissairaanhoidosta kotiutettaville niin, että olemme välttyneet nk. sakkomaksuilta, mutta toisaalta vuonna 2016 erikoissairaanhoidon kuluissa säästyti rahaa siksi, että erityisen kallista hoitoa vaativia potilaita ei sattunut olemaan vuonna 2016.

Vuoden 2016 tulos ja alijäämän saaminen katettua antavat Siuntiolle mahdollisuuden hengähtää. Kuitenkin jo vuoden 2016 aikana tuli selväksi, että kunnan talouden kehitykseen kohdistuu suuria paineita. Jatkossa kunnan joukkoliikenteen järjestäminen vaatii kunnalta merkittävää omaa panosta, kun liikenneministeriö lopetti junaliikenteen ostamisen Länsi-Uudellemaalle. Edelleen kunnan kiinteistöjen laajat sisäilmaongelmat aiheuttavat suuria paineita sekä käyttötalouteen että investointeihin, kun kiinteistöihin on vuokrattu sisäilmapuhdistimia, kouluille on hankittava väistötiloja, ja on varauduttava merkittäviin investointeihin.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kunnan talouden kehitystä seurataan valppaasti, jotta mahdollisesti ilmeneviin poikkeamiin taloussuunnitelmasta voidaan tarvittaessa reagoida oikea-aikaisesti.

6 MUUT HAVAINNOT

Tasekirja on keskeinen asiakirja kunnan johdon, luottamushenkilöiden ja kunnan asukkaiden sekä muiden sidosryhmien väliseen arvioida kunnan toimintaa. Kirjanpitolaki ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto edellyttävät tasekirjalta vertailtavuutta tilikausien välillä ja kuntien kesken.

Siuntion tilinpäätös antaa perinpohjaista tietoa kunnan toiminnasta ja talouden tilasta ja täyttää tarkoituksensa.

7 LOPUKSI

Tarkastuslautakunta kiittää tilikausien 2013 – 2016 arvioinnissa myötävaikuttaneita kunnan työntekijöitä. Kiitokset osoitetaan myös onnistuneesta tehtävien suorittamisesta eri tulosalueilla.

Siuntiossa 9. päivänä toukokuuta 2017

Harri Haanpää
puheenjohtaja

Heidi Rosengren
varapuheenjohtaja

Johanna Parkkisenniemi
jäsen

Bo Backman
jäsen

Marko Lehto
jäsen

Rauli Nummenmaa
varajäsen